

НАЗИВ ФАКУЛТЕТА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовао комисију На седници одржаној 23.11.2016. године, Наставно-научно веће Медицинског факултета Нови Сад Универзитета у Новом Саду.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Доц.др Тихомир Дуганија, Доцент Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, за ужу научну област Епидемиологија. Изабран у звање 28.06.2012. године. Запослен на Институту за онкологију Војводине у Заводу за епидемиологију и Медицинском факултету Универзитета у Новом Саду, Катедра за епидемиологију.</p> <p>2. Проф.др Милотка Фабри Редовни професор Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, за ужу научну област Инфективне болести. Изабрана у звање 01.07.2004. године. Запослена на Клиници за инфективне болести, Клинички Центар Војводине и Медицинском факултету Универзитета у Новом Саду, Катедра за инфективне болести.</p> <p>3. Проф.др Биљана Коцић Редовни професор Медицинског факултета Универзитета у Нишу, за ужу научну област Епидемиологија. Изабрана у звање 11.12.2014. године. Запослена на Институту за Јавно здравље Ниш и Медицинском факултету Универзитета у Нишу, Катедра за инфектологију и епидемиологију.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Драгана, Драго, Качавенда Бабовић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 27.08.1981.Бихаћ, Босна и Херцеговина</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија мастер и стечени стручни назив Медицински факултет Универзитета у Новом Саду, дипломске академске студије медицине</p>

<p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија</p> <p>2008. година; докторске студије клиничке медицине 2010. година; докторске студије јавног здравља</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:</p>
<p>III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Утицај психосоцијалних и демографских обележја на квалитет живота болесника са хроничним хепатитисом Ц</p>
<p>IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p> <p>Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.</p> <p>Докторска дисертација је написана јасно и прегледно на 133 стране. Дисертација садржи све неопходне делове научног рада и организована је у 8 поглавља: увод, циљеви и хипотезе истраживања, материјал и методе рада, резултати, дискусија, закључци, литература и прилози. У оквиру дисертације су приказане 33 табеле. У литератури је цитирано 175 библиографских јединица и дисертација садржи 4 прилога.</p>
<p>V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:</p>
<p>Насов рада је одговарајуће, јасно и прецизно дефинисан, разумљив и у складу са темом и садржајем дисертације.</p> <p>Увод докторске дисертације је пружио јасан увид у проблематику којом се дисертација бави. У њему је на систематичан начин истакнут јавноздравствени значај хроничног хепатитиса Ц и квалитета живота у вези са здрављем. Дефинисан је и описан појам квалитета живота, као и одговарајуће методе за његово мерење код оболелих од хроничних болести и здраве популације. Увод пружа увид у етиолошке, епидемиолошке и клиничке карактеристике, дијагностику и терапију хепатитиса Ц. Дат је осврт на епидемиолошку ситуацију ове болести у свету и нашој земљи. Посебан осврт је дат на резултате спроведених истраживања о квалитету живота код оболелих од хроничног хепатитиса Ц са акцентом на социо-демографске и психосоцијалне факторе који могу имати додатан утицај на квалитет живота оболелих.</p> <p><i>Комисија сматра да је наслов рада прецизно и јасно формулисан, а уводни део пружа целокупан приказ проблематике којом се истраживање бави.</i></p> <p>Циљеви истраживања докторске дисертације су прецизно, јасно формулисани и омогућавају доношење конкретних закључака.</p> <p>Циљеви:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проценити различите аспекте квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном; 2. Проценити учесталост присуства психосоцијалних обележја (депресивност, анксиозност, радни статус, степен образовања) и њихову повезаност са квалитетом живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном; 3. Испитати повезаност основних демографских обележја (старост, пол, брачно стање) и

квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном;

4. Испитати повезаност основних медицинских обележја везаних за обољење (начин преноса инфекције, дужна инфекције, присуство цирозе) и квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном.

Хипотезе су јасно и прецизно дефинисане у складу са постављеним циљевима докторске дисертације.

Хипотезе:

1. Квалитет живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном је знатно је лошији у односу на контролну групу;

2. Депресивна и анксиозна обележја су израженија у студијској групи него у контролној групи;

3. Депресивност је у негативној корелацији са свим испитиваним аспектима квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном;

4. Анксиозност је у негативној корелацији са свим испитиваним аспектима квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном;

5. Старије животно доба, женски пол, живот ван брачне заједнице и незапосленост су у негативној корелацији са квалитетом живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапијском третману интерфероном.

Комисија сматра да су циљеви и хипотезе јасно и прецизно формулисани.

Материјал и методе истраживања у потпуности одговарају принципима методологије научноистраживачког рада у медицини на начин да се истраживање може поновити. Истраживање је одобрено од стране Етичких одбора Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, Клиничког центра Војводине и Опште болнице Сомбор. Истраживање је спроведено као проспективна студија. У оквиру метода јасно су дефинисани критеријуми за укључивање у истраживање обе испитиване групе, као и инструменти истраживања. Испитано је 150 особа, оба пола, оболелих од хроничног хепатитиса Ц који су чинили студијску групу оболелих. У контролној групи испитано је укупно 150 здравих особа, оба пола, узраста изнад 18 година, сличних социо-демографских карактеристика који су били редовни добровољни даваоци крви у Служби за трансфузију. За унос и обраду података коришћен је програм SPSS 21 for Windows. Статистичке методе обраде података су јасно објашњене, адекватне и омогућавају добијање резултата предвиђених циљевима истраживања.

Комисија сматра да су изабране методе адекватне, одговарају постављеним циљевима и омогућавају добијање конкретних научних резултата. Статистичке методе обраде података су адекватне и примерене.

Резултати су приказани на систематичан начин, логичним редоследом у виду табела и груписани су у пет целина. У првом делу су приказане основне социо-демографске карактеристике испитиване популације. У другом делу је приказана разлика у квалитету живота две испитиване групе испитаника. У трећем делу су приказане разлике између две испитиване групе у односу на присуство депресије и анксиозности. У четвртном делу су приказани резултати мултиваријантне и униваријантне анализе о повезаности социодемографских фактора са појединим доменима квалитета живота обе испитиване групе. У последњем делу је анализирана повезаност основних медицинских обележја везаних за обољење студијске групе са појединим доменима квалитета живота. Резултати проистичу из опсежне анализе индикатора и у складу су са постављеним циљевима истраживања.

Комисија сматра да су резултати приказани систематично и прегледно и пружају јасну слику о проблематици истраживања. Статистичка обрада података је адекватна и примерена.

Дискусија је приказана детаљно и прегледно. Литературни подаци су адекватно одабрани, актуелни и релевантни за извођење валидних закључака из проучаване проблематике. Тумачења резултата су заснована на савременим публикованим подацима других аутора који су изучавали сличну проблематику.

Комисија сматра да је дискусија добијених резултата исцрпна, научно заснована уз адекватну компарацију са радовима других аутора. Стил писања је јасан и разумљив.

Закључци произилазе из резултата истраживања и одговарају циљевима истраживања. Представљени су јасно и концизно.

Према мишљењу комисије закључци су логично изведени из резултата истраживања и прегледно приказани.

Литература је актуелна, у вези са темом истраживања. Литературни наводи су приказани у складу са Ванкуверским правилима.

Комисија сматра да је коришћена литература актуелна, адекватно одабрана за компарацију са добијеним резултатима истраживања.

Комисија позитивно оцењује све делове докторске дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Rajcevic S, Cosic G, Djuric P, Djekic J, Ristic M, Babovic-Kacavenda D. Hepatitis B screening in pregnant women in the autonomous Province of Vojvodina, Serbia. (2012). Archives of Biological Sciences, 64(4), 1333-38. (M23)
2. Dugandzija T, Miladinov-Mikov M, Rajcevic S, Kacavenda D, Malenkovic G, Ristic M. Information Sources for Serbian Women on Cervical Carcinoma Risk Factors. Asian Pacific J Cancer Prev; 2012;13(6):2931-4. (M23)
3. Kačavenda B.D, Mediћ T, Babović R. Epidemiologija suicida u Zapadnobačkom okrugu. Peti međunarodni kongres "Ekologija zdravlja, rad, sport". Banja Luka, 06- 09 septembar 2012: Zbornik radova; 624- 29. (M63)
4. Babović R, Kačavenda B.D, Periškić T. Arterijski krvni pritisak in biometeorološki dejavniki. Šesnajsti mednarodni simpozij urgentni medicini. Portorož, 17- 20 junij 2009; 254- 57.(M63)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

1. Оболели од хроничног хепатитиса Ц који нису на терапији интерфероном имају значајно лошији квалитет живота на нивоу укупног скорa и свих испитиваних физичких, менталних и социјалних домена квалитета живота.
2. Учесталост депресивних и анксиозних обележја је значајно већа код оболелих од хроничног хепатитиса Ц који нису на терапији интерфероном.
3. Присуство депресивних и анксиозних обележја је у негативној корелацији са свим испитиваним аспектима квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц који нису на терапији интерфероном.
4. Лошији квалитет живота код особа које болују од хроничног хепатитиса Ц чешће је присутан код оних који живе у браку или ванбрачној заједници и оних старости 30-50 година, док они који су запослени имају бољи квалитет живота.
5. Особе које болују од хроничног хепатитиса Ц и које су инфекцију добиле путем коришћења дрога убризгавањем имају лошији квалитет живота у односу на остале. С обзиром да код преко 40% оболелих од хроничног хепатитиса Ц који су укључени у истраживање постоји вероватноћа да су се инфицирали употребном дрога, снижен квалитет живота код особа оболелих код хепатитиса Ц би могао бити у вези са овом чињеницом.
6. С обзиром на лошији квалитет живота особа оболелих од хроничног хепатитиса Ц и чешће присуство депресивних и анксиозних обележја потребно је проценити квалитет живота оболелих након постављања дијагнозе, као и током клиничког праћења и лечења, а запослени који долазе у контакт са оваквим пацијентима требају да буду обучени да препознају наведене симптоме. Оболели код којих се открије већа учесталост депресивних и анксиозних обележја треба да буду праћени од стране стручњака за ментално здравље и адекватно психотерапијски збринути. Особе оболеле од хроничног хепатитиса Ц са одређеним социодемографским особинама (старост од 30 до 50 година, живот у брачној заједници, незапослени, они који користе дроге убризгавањем), треба да буду пажљивије праћени и да им се пружи адекватна психотерапијска помоћ.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати истраживања су приказани прегледно и систематично кроз табеле. Табеле су правилно креиране и пружају детаљне информације о теми

истраживања. Резултати су конзистентни са раније објављеним радовима и студијама из ове области, јасно протумачени од стране аутора докторске дисертације.

Комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и

концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторска дисертација је, према мишљењу Комисије, написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Докторска дисертација садржи све елементе научно-истраживачког рада на основу којих би се истраживање могло поновити и проверити.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Докторска дисертација на основу добијених резултата и изнетим закључцима представља оригиналан допринос науци у области јавног здравља. Хепатитис Ц вирусна инфекција се сматра значајним јавноздравственим, хуманим и економским теретом, а профил пацијената варира како у зависности од региона света, тако и на нивоу једне земље. Успешно праћење и лечење болести треба да буде прилагођено потребама и условима различитих демографских регија . Ово је прво истраживање о квалитету живота код оболелих од хроничног хепатитиса Ц на територији Војводине. У истраживању се по први пут уз помоћ мултиваријантне вишеструке анализе ставља акценат на значај појединих домена квалитета живота и одређује њихова повезаност са психолошким, социјалним и демографским факторима, као и појединим медицинским обележијима везаним за обољење. Правовремена процена квалитета живота пре почетка терапије интерфероном, посебно менталних аспеката и психичког здравља уз адекватно праћење и лечење таквих поремећаја, повећало би успешност лечења оболелих од хроничног хепатитиса Ц. Резултати ове студије скрећу пажњу на неопходност процене квалитета живота оболелих након постављања дијагнозе хроничног хепатитиса Ц, а пре увођења терапије интерфероном. Идентификовани фактори ризика за лошији квалитет живота код оболелих од хроничног хепатитиса Ц у овом истраживању могу допринети правовременом и релевантнијем развоју превентивних програма у циљу побољшања квалитета живота болесника са хроничним хепатитисом Ц.

<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања</p> <p><i>Комисија није уочила недостатке који би евентуално утицали на резултате истраживања и умањили вредност докторске дисертације.</i></p>
<p>X ПРЕДЛОГ:</p> <p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p> <p>На основу позитивне оцене појединих делова, као и укупне позитивне оцене докторске дисертације, Комисија за оцену докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Медицинског факултета у Новом Саду и Сенату Универзитета у Новом Саду, да се докторска дисертација под називом „ Утицај психосоцијалних и демографских обележја на квалитет живота болесника са хроничним хепатитисом Ц“ прихвати, а кандидату др Драгана Качавенда Бабовић одобри одбрана.</p>

датум: 19.12.2016.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Доц. др Тихомир Дуганџија, председник

_____

Проф. др Милотка Фабри, члан

_____

Проф. др Биљана Коџић, члан

_____

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

ИЗВЕШТАЈ СЕ ПОДНОСИ У 10 ПРИМЕРАКА

(два извештаја са оригиналним потписима)

КАНДИДАТ ЈЕ ОБАВЕЗАН ДА ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ И У ЕЛЕКТОРНСКОЈ ФОРМИ

У PDF формату на ЦД-у

НАПОМЕНА: Уз извештаје студенти морају да предају и попуњен образац бр. 7 у два примерка и на ЦД-у у PDF формату